

A világpolgár

The Cosmopolitan

Máriaremetén a kertben

Közhelyes igazság, hogy a művész, az alkotás és a befogadó szimbiózis nélkül nem születik meg a közönségsiker. Am a képzőművészetek iránt érdeklődő általában csak galériák, múzeumok falain belül találkozik egy-egy műalkotással. Ritka kivételek egyike Kürthy Hanna Vágta című tusrajza, melynek kinagyított, öt négyzetméteres változata a Kossuth téri Szamos Café főfalát díszíti. Magától értetődő módon a művésszel azt beszéljük meg, hogy a kép alatt találkozzunk...

■ Az ön élete a ritka kivételek sorozata, hiszen négyéves korában már elkezdte a művészi pályát.

– Visszatekintve ez valóban így van – mondja a művész. – Egy Tokióban megrendezett anyák napi rajzversenyre kiküldték a rajzomat, mellyel megnyertem az UNESCO elnökének díját. Meghívtak a díjkiosztóra, de akkoriban nem volt olyan könnyű külföldre utazni. A későbbiek során Delhitől Rómáig, Tokiótól Freiburgig húsz nemzetközi gyermekrajz- és festészeti kiállításon vettem részt. Minden megmérettetésen díjat nyertem, köztük hat aranyérmet, Delhiben kétszer is.

■ Hogyan telt a gyermek-, illetve ifjúkora?

– Ugyanúgy, mint a többi kortársamnak. Anyuék sokat utaztak külföldre és mindig nagyon jó minőségű vízfestékeket hoztak nekem, amivel öröm volt dolgozni. Szüleim egyszer elvittek Lyka Károlyhoz, aki megnézte az akvarelljeimet. Ő azt mondta, hogy nekem nem a klasszikus értelemben vett ta-

nításra, hanem ajtónyitásra van szükségem. Szavai sugallatára elmentem a Dési Huber Körbe rajzolni, ahol Tamás Ervin és Klimó Károly volt a mesterem. Később havonta egyszer eljártam Fischer Ernőhöz, aki ajtót tudott nyitni nekem a festészet felé.

■ Miért nem művészeti főiskolán tanult tovább ilyen előélet után?

– Ott szerettem volna, de nem sikerült. Első alkalommal a Képzőművészeti Főiskolára jelentkeztem, ahol megfeleltem, de helyhiány miatt nem vettek fel. Második nekifutásra ugyanígy jártam az Iparművészeti Főiskolával is. Ám szerencsére nagyon érdekelt az építészet. Jól választottam, mert nagyon szerettem a Budapesti Műszaki Egyetem Építész mérnöki Karára járni. Diáktársaim közül sokan igen magas szinten rajzoltak és festettek. A rajzi tanszéken végeztem és a diploma megszerzése után két évig a KÖZTI-ben dolgoztam. Azalatt hallottam, hogy a Franciaországban élő, világhírű zongoraművész, Cziffra György nevével fémjelzett alapítvány emblématervező pályázatot írt ki. Egy lendületes, sugárzó spirált rajzoltam a kilenc múzsajelképével és ezt adtam be. Később kiderült, hogy René Huyghe, a Louvre igazgatója által vezetett zsűri döntött arról, hogy kinek a tervét fogadják el. Én lettem a „befutó”, ezért

It may sound a cliché that without the symbiosis of artist and work of art and the viewer no public success would come. Yet, people interested in art usually meet works of art in galleries or in museums. A rare example is Hanna Kürthy's Indian ink drawing "Gallop", which is enlarged into 5 square metres and can be seen on the wall of the Szamos café in Kossuth Square, Budapest. Of course we agreed with the artist to meet under the picture...

■ Your life is full of a series of rare examples, because You began your art career at the age of four.

– Looking back it seems about right – says the artist. – my drawing was sent to a Mother's Day drawing competition held Tokyo. I won the prize of the President of the UNESCO. I was invited to the awarding ceremony, but at that time it wasn't easy to travel abroad. Later I participated in twenty children's drawing and painting competition from Delhi to Rome and from Tokyo to Freiburg. I won prizes at all of them, including six gold medals – twice in Delhi.

■ How did You spend Your childhood and youth?

Vágta

1976-ban a Cziffra Alapítványtól hat hónapos ösztöndíjat kaptam.

■ **Ott és akkor teljes fordulatot vett az élete...**

– Az még csak a kezdet volt. A gyönyörű, ókori városkában, Senlisben áll az első francia király kikiáltásának helyszíne, a Szent Frambourg-kápolna, mely az idők során teljesen lepusztult. Az alapítvány által finanszírozott felújítás a hetvenes években kezdődött. Az újjáépített kápolna azóta hangverseny- és kiállítóteremként működik.

■ **Milyen tapasztalatokkal gazdagodott a kint töltött idő alatt?**

– Cziffra példaértékű emberi, művészi magatartása többféle vonatkozásban is ajtót nyitott a számomra. Óriási hatást gyakorolt rám az a felelősség, hogy világhírű művész létére naponta tíz órát gyakorolt. Felesége, Szulejka minden praktikus teendőt átvállalt tőle, hogy a művészi pályája minél jobban kiteljesedhessen. A kint töltött hat hónap alatt az alkotáshoz szükséges összes feltételt biztosították és kiállításokat is szerveztek a számomra.

■ **Hogyan alakult a folytatás?**

– 1977-ben Raymond Barre miniszterelnök nyitotta meg a felújított kápolnát, ahol az én képeim is ki voltak állítva. Cziffra György visszahívott erre az ünnepélyes eseményre és újabb három hónapot tölthettem kint Senlisben. Azalatt az alapítvány által szervezett számos tárlaton vehettem részt Párizsban és Franciaország-szerte egyaránt. Többek közt a híres Salon des Independants is meghívott a párizsi Grand Palais-ba a kiállítói közé. A Nizzában rendezett Michelangelo-versenyen pedig első díjat nyertem.

■ **Életrajzi adat, hogy 1979-ben Franciaországban telepedett le.**

– Voltaképpen még leendő férjemet is Szulejkának köszönhettem. A második senlisi kinn tartózkodásom alatt egyszer épp egy fiatal művész által szervezett buliba igyekeztem, amikor az utcán találkoztunk. Ő beszélt rá, hogy velem tartsak, így ismertem meg Jean-Francois-t.

■ **A feleség és az anya szerepköre nehezen egyeztethető össze a művészi életformával.**

– Amíg a gyerekeim kicsik voltak, az életben a főszerepet valóban ők töltötték be. Három évig Senlisben, majd hat esztendőn át Párizsban éltünk. Ebben a periódusban

– Just like the others. My parents travelled abroad a lot and brought me good quality watercolour paint, which was fun to work with. Once they even took me to Károly Lyka, who looked at my watercolours. He said I wouldn't need classic training, but opening the door. Upon his words I went to the Dési Huber Circle to draw, where my masters were Ervin Tamás and Károly Klimó. Later once a month I went to Ernő Fischer, who could open the door for me to painting.

■ **After all that, why didn't You go to the Academy of Fine Arts?**

– I wanted to, but I didn't succeed. First time I applied for the Academy of Fine Arts, where I would have been accepted, but was rejected because of lack of space. I had the same for the second time when I applied for

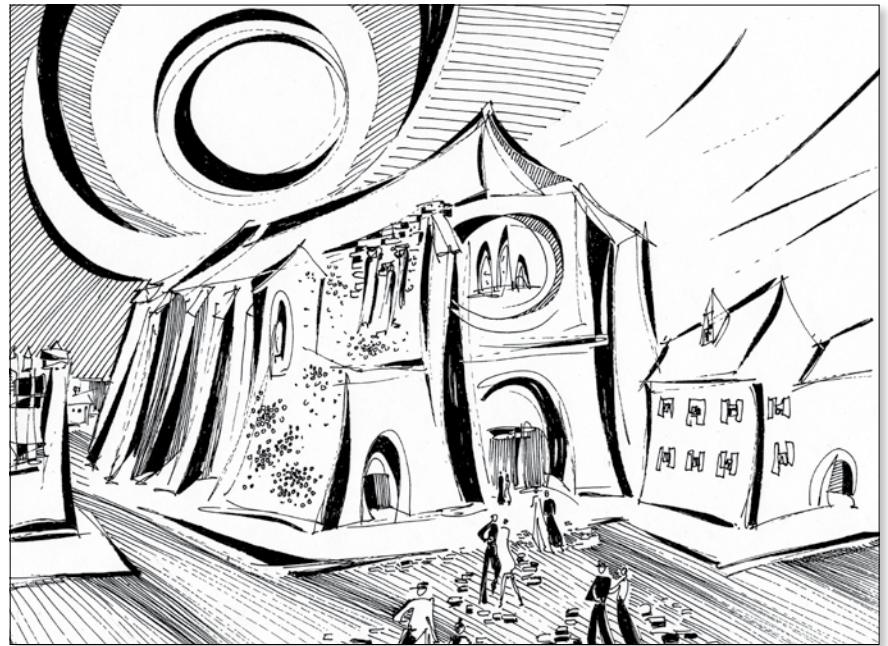
got a six-month scholarship from the Cziffra Foundation.

■ **There and then Your life got to a turning point...**

– That was only the beginning. The St. Frambourg Chapel, venue of the election of the first French king is in the beautiful ancient town, Senlis. During the centuries it got run down. The renovation financed by the Foundation began in the 1970s. Since then the renovated chapel has functioned as a concert and exhibition hall.

■ **What experiences did You get during the time spent there?**

– Cziffra's exemplary behaviour as a man and as an artist opened the door for me in many ways. His responsibility to prac-

the Academy of Applied Arts. Fortunately, I was very much interested in architecture. It was a good choice, I loved attending the Faculty of Building Engineering at the Budapest Technical University. Many of my fellow students could draw and paint at a very high level. I graduated from the Drawing Department and after getting my degree I worked at KÖZTI for two years. Meanwhile I heard that foundation named after György Cziffra, the world famous Hungarian pianist living in France, launched a logo designing competition. I drew a dynamic, radiating spiral with the symbols of the nine muses and handed it in. Later it turned out that the jury led by René Huyghe, Director of the Louvre, decided whose design would be accepted. I was the winner, so in 1976 I

tise ten hours a day, even though he was a world famous pianist had a huge impact on me. His wife, Suleika took over all the practical duties from him, so that his career could be fulfilled. During the six months I spent there I was provided with all the necessary conditions and organised exhibitions for me.

■ **How did it continue?**

– In 1977 Prime Minister Raymond Barre opened the renovated chapel, where my pictures were also on display. György Cziffra invited me back to this ceremonial event and I could spend three more months in Senlis. During that time I participated in many exhibitions organised by the Foundation both in Paris and around France. Among others

ugyan kevesebbet festettem, ám képeim mégis számos kiállításra eljutottak. Senlisben, Párizsban, Lyonban, Cannes-ben és Chantilly-ban is nyíltak tárlataim.

■ Egy ideig San Franciscóban is élt.

– A férjem munkája révén mindig sokat utaztunk, 1986 és 1988 között pedig letelepedtünk a nyugati part szép városába. Ott és később, az Afrikában tett utazásunk alatt, Elefántcsontparton is volt kiállításom. 1991-ben visszatértünk Európába és három évig Athénban éltünk. A férjem munkája révén 1994-ben kerültem vissza szülővárosomba, Budapestre. Ő visszament Franciaországba, én pedig itt maradtam. Azóta a festés az életem és különböző helyeken rendszeresen megtekinthetők a képeim.

■ A Szamos Café-beli kamara-kiállításán táncoló épületek, szép mozdulatú figurák, szabadon száguldó lovak és Senlis emlékét felidéző rajzok, festmények egyaránt megcsodálhatók.

– Az épületeket ábrázoló képeim elkészítését az építész mi voltam és a sok utazás ihlette. Szinte minden művembe belekomponálom a napot. A nap erő, energia, mely mindent mozgásban tart. Nagyon szeretek

the famous Salon des Independants invited me to the Paris Grand Palais to exhibit. And at the Michelangelo competition held in Nice I won first prize.

■ In 1979 You settled down in France.

– I met my future husband through Suleika. During my second stay in Senlis I was going to a party organised by young artists when we met in the street. She persuaded me to go with her, and that's how I met Jean-Francois.

■ Being a wife and a mother is hard to reconcile with the art career.

– While my children were young, they played the main role in my life, indeed. We lived in Senlis for three years and then in Paris for six years. At that time I didn't paint much, but my pictures got to many exhibitions. I had exhibitions in Senlis, Paris, Lyon, Cannes and Chantilly.

■ For a while you lived in San Francisco.

– Due to my husband's work we travelled a lot. Between 1986 and 1988 we settled down in the beautiful city of the West Coast. I had exhibitions there and later,

balett-lépéseket megörökíteni, portrékat, lovakat rajzolni és festeni. Sokszor csupán egy vonallal fejezem ki a mozdulatokat.

■ Hogyan került a Vágta című képe tapétaként a Szamos Café falára?

– Néha furcsa dolgokat produkál az élet. Kelényi Szamos Gabriella egy lomtalanításon bukkant rá két gyerekkori képemre. Az egyik egy sokszoknyás, virágcserpet tartó kislányt, a másik pedig egy építkezést ábrázolt. Rákeresett a nevemre a neten, de közelebbi kapcsolatba csak a Cziffra Fesztivál révén kerülünk. Eljött a műtermembe, hogy megnézze a képeimet. Ott és akkor egy albumot is adtam a kezébe, melyben meglátta a Vágta című képemet. Nagyon megtetszett neki a mai világunk rohanását, lüktetését jelképező alkotás. Azonnal el tudta képzelni a Szamos Café akkor még szabadon álló falára, hiszen a hegyen-völgyön át vágatató ló a Szamos család útját is szimbolizálja.

■ Milyen kiállításra készül a közeljövőben?

– Imádom a lovakat és ez a szenvedélyem Senlisben még jobban elmélyült. A környék híres a lótenyésztéről, még az angol szokék is odajárnak gyakorolni. A francia lóverseny-

during our travels in Africa in Ivory Coast as well. In 1991 we returned to Europe and lived in Athens for three years. Through my husband's work I got back to my hometown, Budapest in 1994. He went back to France, but I stayed here. Since then painting has been my life and my pictures can regularly be seen at various places.

■ At the chamber exhibition in the Szamos Café there are dancing buildings, beautifully moving figures and freely galloping horses as well as drawings and paintings recalling Senlis.

– My pictures of buildings were inspired my profession as an architect and my travels. And I put the Sun in nearly all of my works. The Sun is strength and energy which keeps everything on the move. I love depicting ballet steps, and to draw and paint portraits and horses. Sometimes I only express the movement with a single line.

■ How did Your work Gallop become a wallpaper like decoration in Szamos Café?

– Life can be strange sometimes. Gabriella Kelényi Szamos found two old childhood pictures of mine at a junk-clearance.

zés Mekkája, Chantilly lóversenypályája pár percre volt a lakásunktól. Hobbiban szinten a férjem is lovagolt és gyakran kijártam vele az edzéseire. Ám sokszor egyedül is elsétáltam a pálya szélére, hogy a hajnali ködben megcsodáljam a lovakat. Most épp helyet keresek annak a tárlatnak, ahol a lovas képeimet mutathatom be az érdeklődőknek.

Szendi Horváth Éva

One showed a little girl wearing many skirts and holding a flower pot. The other one depicted a construction site. She searched for my name on the Internet to see my pictures. But a closer contact we got at a Cziffra Festival. She came to my studio to see my works. There I gave her an album, in which she saw my picture Gallop. She loved the work showing today's rushing and pulsating. At once she could imagine it on the wall of the Szamos Café, which was empty then, because the horse running over hills and valleys symbolises the way of the Szamos family, too.

■ What exhibition are You preparing for?

– I love horses and this passion of mine got deeper in Senlis. That area is famous for horse breeding, even the British jockeys go there for training. The Mecca of French horse races, the track of Chantilly was only a few minutes away from our flat. My husband also went riding a horse as a hobby and I often went with him to his trainings. Yet, I often went to the track alone to admire the horses in the mist of the dawn. Now I am looking for a place for the exhibition where I could show my pictures of horses.